

Βρυξέλλες, 7.8.2014
COM(2014) 511 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

όπως προβλέπεται στο άρθρο 67 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 305/2011

Πίνακας περιεχομένων

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΕΚΘΕΣΗ	2
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	3
1. Εισαγωγή.....	6
2. Ιστορικό.....	6
3. Ο κανονισμός REACH & οι συνέπειές του για τα δομικά προϊόντα.....	8
4. Εξελίξεις και διαδικασίες με βάση τον CPR.....	12
4.1 Ο μηχανισμός εναρμόνισης.....	12
4.2 Πως μπορούν να καλυφθούν οι νέες ανάγκες νομοθετικής ρύθμισης;	13
4.3 Από τη βασική απαίτηση 3 και 7 στις εναρμονισμένες τεχνικές προδιαγραφές	13
5. Αποτελέσματα της μελέτης για ειδικές ανάγκες ενημέρωσης σχετικά με την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες και συζήτηση.....	16
5.1 Πλαίσιο μελέτης	17
5.2 Πορίσματα της μελέτης	18
6. Συμπεράσματα	22

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΕΚΘΕΣΗ

Οι ακόλουθες συντομογραφίες χρησιμοποιούνται συχνά στην παρούσα έκθεση και περιλαμβάνονται εδώ για ευκολία αναφοράς:

CEN	Ευρωπαϊκή επιτροπή τυποποίησης
CENELEC	Ευρωπαϊκή επιτροπή ηλεκτροτεχνικής τυποποίησης
CPR	Κανονισμός (ΕΕ) 305/2011 για τα δομικά προϊόντα
DoP	Δήλωση επιδόσεων
EAD	Ευρωπαϊκό έγγραφο αξιολόγησης
EN(s)	Ευρωπαϊκό πρότυπο (-α)
EOTA	Ευρωπαϊκός οργανισμός τεχνικής αξιολόγησης
ETA	Ευρωπαϊκή τεχνική αξιολόγηση
REACH	Κανονισμός (ΕΚ) 1907/2006 για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών ουσιών
SVHC	Ουσία που προκαλεί πολύ μεγάλη ανησυχία

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα έκθεση υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 305/2011¹, δηλαδή του κανονισμού για τα δομικά προϊόντα (CPR).

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του CPR, ο κατασκευαστής οφείλει να καταρτίσει δήλωση επιδόσεων (DoP) κατά τη διάθεση στην αγορά ενός δομικού προϊόντος που καλύπτεται από εναρμονισμένο πρότυπο ή για το οποίο έχει εκδοθεί ευρωπαϊκή τεχνική αξιολόγηση. Αντίγραφο της DoP πρέπει να παρέχεται με κάθε προϊόν που διατίθεται στην αγορά. Ο CPR προβλέπει επίσης στο άρθρο 6 παράγραφος 5 ότι οι πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 31 ή στο άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (REACH) θα παρέχονται μαζί με την DoP.

Η υποχρέωση υποβολής έκθεσης από την Επιτροπή ορίζεται στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 67 παράγραφος 1 του CPR, ως εξής:

«Έως τις 25 Απριλίου 2014, η Επιτροπή εκτιμά την ειδική ανάγκη για ενημέρωση όσον αφορά την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες και εξετάζει την πιθανή επέκταση και σε άλλες ουσίες της υποχρέωσης ενημέρωσης που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 5 και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Η Επιτροπή στην εκτίμησή της λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, την ανάγκη να εξασφαλισθεί υψηλό επίπεδο προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων που χρησιμοποιούν δομικά προϊόντα και των χρηστών δομικών έργων, περιλαμβανομένων και των δραστηριοτήτων όσον αφορά τις απαιτήσεις ανακύκλωσης και/ή επαναχρησιμοποίησης τμημάτων ή υλικών».

Προκειμένου να τηρήσει την εν λόγω υποχρέωση, η Επιτροπή πραγματοποίησε την ανεξάρτητη **«Μελέτη για τις ειδικές ανάγκες για ενημέρωση σχετικά με την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες»** κυρίως για να αποσαφηνίσει και να αναλύσει την ύπαρξη ειδικών αναγκών για ενημέρωση σχετικά με την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων.

Η μελέτη εντόπισε και επικεντρώθηκε σε 30 συστήματα που αφορούν την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες. Από τη μελέτη διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχουν συστήματα ειδικά για κάθε τομέα που να επικεντρώνονται αποκλειστικά στην εν λόγω περιεκτικότητα και να καλύπτουν μόνο τα δομικά προϊόντα. Η εθνική νομοθεσία, όπου υφίσταται, υιοθετεί μια μικτή προσέγγιση, ενώ αναφέρθηκαν παραδείγματα που εστιάζουν στην περιεκτικότητα των προϊόντων, ιδίως όταν επιβάλλονται περιορισμοί (απαγορεύσεις) σε ορισμένες ουσίες. Σύμφωνα με τη μελέτη, οι ενδιαφερόμενοι έχουν διαφορετικές απόψεις ως προς το ρόλο της επισήμανσης της περιεκτικότητας στα δομικά προϊόντα. Εκείνοι που την υποστηρίζουν, κατανοούν την ιδιαίτερη αξία της όσον αφορά την ενίσχυση της απαγόρευσης ουσιών και τη διευκόλυνση της εφαρμογής της επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης, παρ' όλο που τα περισσότερα από τα εν λόγω συστήματα είναι εθελοντικά.

Η Επιτροπή αξιολόγησε τα πορίσματα της μελέτης σε συνδυασμό με τις νομικές διατάξεις του CPR και του REACH. Επιπλέον, η Επιτροπή αξιολόγησε την πρόοδο των εργασιών εναρμόνισης στον τομέα της αξιολόγησης των επικίνδυνων ουσιών στα δομικά προϊόντα και

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση εναρμονισμένων όρων εμπορίας δομικών προϊόντων και για την κατάργηση της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88 της 4.4.2011, σ. 5).

κατέληξε στα ακόλουθα συμπεράσματα.

Οι υφιστάμενες εναρμονισμένες τεχνικές προδιαγραφές για τα δομικά προϊόντα καλύπτουν όλες τις πτυχές των επιδόσεων των προϊόντων σε σχέση με τις κανονιστικές διατάξεις που αφορούν τις ουσίες και που εφαρμόζονται σήμερα σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Οι εργασίες τυποποίησης που πραγματοποιήθηκαν για την ανάπτυξη ευρωπαϊκών μεθόδων αξιολόγησης καλύπτουν, μεταξύ άλλων, όλες τις εθνικές ή ευρωπαϊκές κανονιστικές διατάξεις σχετικές με την περιεκτικότητα. Οι φορείς τυποποίησης αναμένεται να εισαγάγουν σύντομα τις εν λόγω μεθόδους αξιολόγησης σε εναρμονισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα και οι οργανισμοί του ΕΟΤΑ θα τις χρησιμοποιήσουν και στα ευρωπαϊκά έγγραφα αξιολόγησης (EAD). Η διαδικασία αυτή ακολουθείται όταν εγκρίνεται νέα νομοθεσία σε εθνικό επίπεδο ή σε επίπεδο της ΕΕ.

Ως εκ τούτου, ο κατασκευαστής εξουσιοδοτείται να ενημερώσει μέσω της DoP για τις απαιτούμενες επιδόσεις του προϊόντος και, κατά περίπτωση, για την περιεκτικότητά του σε ουσίες. Αυτό διασφαλίζει τη διαθεσιμότητα των εν λόγω πληροφοριών για όλους τους μεταγενέστερους χρήστες του προϊόντος.

Σύμφωνα με τον κανονισμό REACH, τα προϊόντα που αποτελούν ουσίες ή μείγματα δυνάμει του κανονισμού και ανήκουν σε ένα συγκεκριμένο υποσύνολο² ουσιών με πιθανές δυσμενείς επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον, όπως διευκρινίζεται στο άρθρο 31 του κανονισμού REACH, θα πρέπει να συνοδεύονται από ένα δελτίο δεδομένων ασφαλείας στα επόμενα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού για κάθε φορέα, εξαιρουμένων των προμηθευτών του κοινού και των καταναλωτών. Ωστόσο, η υποχρέωση αυτή δεν εφαρμόζεται σε προϊόντα τα οποία είναι αντικείμενα. Το άρθρο 33 του κανονισμού REACH προβλέπει την υποβολή επαρκών πληροφοριών στους παραλήπτες (και, μόνο κατόπιν αιτήματος, στους καταναλωτές) —τουλάχιστον την ονομασία των ουσιών που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία² όταν υπάρχουν σε προϊόντα αντικείμενα σε συγκέντρωση άνω του 0,1% κατά βάρος— για την ασφαλή χρήση των εν λόγω προϊόντων.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 5 του CPR, οι εν λόγω πληροφορίες θα πρέπει παρέχονται μαζί με τη DoP. Επομένως, οι εν λόγω πληροφορίες (δελτία δεδομένων ασφαλείας για τις επικίνδυνες ουσίες ή πληροφορίες σχετικά με τις επικίνδυνες ουσίες που περιέχονται στο δομικό προϊόν) συνοδεύουν το δομικό προϊόν σε όλα τα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού, έως τον τελικό χρήστη (εργολήπτης, εργαζόμενος και καταναλωτής), επεκτείνοντας την υποχρέωση διάδοσης πληροφοριών που ορίζεται από τον κανονισμό REACH.

Ωστόσο, οι πληροφορίες που σχετίζονται με τον κανονισμό REACH και τις οποίες πρέπει να παρέχει ο κατασκευαστής, λαμβάνουν υπόψη την προστασία των χρηστών, των εργαζομένων

² Βλέπε το κεφάλαιο 3 για λεπτομέρειες. Οι απαιτήσεις για την παροχή δελτίων δεδομένων ασφαλείας (SDS) δυνάμει του άρθρου 31 του κανονισμού REACH εφαρμόζονται σε ουσίες που ταξινομούνται ως επικίνδυνες, ανθεκτικές, βιοσυσσωρευσιμες και τοξικές (ABT) ή ως άκρως ανθεκτικές και άκρως βιοσυσσωρευσιμες (aAaB), οι οποίες προσδιορίζονται ως ουσίες που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία (SVHC). Οι εν λόγω απαιτήσεις θεσπίστηκαν σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 1 του κανονισμού REACH. Παρόμοιες διατάξεις ισχύουν και για τα μείγματα, για τα οποία θα παρέχονται πληροφορίες κατόπιν αιτήματος του προμηθευτή. Το άρθρο 33 του κανονισμού REACH προβλέπει την παροχή επαρκών πληροφοριών στους προμηθευτές (και, κατόπιν αιτήματος, στους καταναλωτές) σχετικά με την ύπαρξη οποιασδήποτε SVHC σε αντικείμενα σε συγκέντρωση άνω του 0,1% κατά βάρος, καθώς και την παροχή τουλάχιστον της ονομασίας της ουσίας, για την ασφαλή χρήση των εν λόγω προϊόντων.

και των καταναλωτών. Κάθε μελλοντική επέκταση του κανονισμού REACH για την κάλυψη νέων ουσιών θα εφαρμόζεται αυτόματα στην υποχρέωση που έχουν οι κατασκευαστές των δομικών προϊόντων να διαδίδουν τις σχετικές πληροφορίες και, ως εκ τούτου, θα συμβαδίζει με την επιστημονική πρόοδο.

Έχοντας υπόψη ότι οι πληροφορίες που θα παρέχονται περιορίζονται στις πληροφορίες δυνάμει των άρθρων 31 και 33 του κανονισμού REACH και έχοντας υπόψη την απουσία οποιασδήποτε ρητής εθνικής ή ενωσιακής νομοθεσίας που απαιτεί την κάλυψη πρόσθετων πληροφοριών σύμφωνα με τη DoP, οι υποχρεώσεις στο πλαίσιο του CPR δεν αποτελούν, επί του παρόντος, όχημα παροχής πληροφοριών στους χρήστες σχετικά με την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, διότι το δελτίο δεδομένων ασφαλείας παρέχεται μόνο μαζί με μια DoP, όταν το απαιτεί ο κανονισμός REACH. Ωστόσο, μπορεί να θεωρηθεί ότι μέσω των εν λόγω υποχρεώσεων αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά ορισμένες πιεστικές ανησυχίες για την υγεία και το περιβάλλον.

Επιπλέον, η υποβολή της DoP μαζί με τις πληροφορίες του κανονισμού REACH όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 5 του κανονισμού CPR, θα αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο, για παράδειγμα μέσω της ενημέρωσης των χρηστών και των συνειδητών επιλογών των καταναλωτών, για την επίτευξη των στόχων του υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος ή της βιώσιμης χρήσης των φυσικών πόρων, μεταξύ άλλων, μέσω της ανακύκλωσης και της επαναχρησιμοποίησης.

Η μελέτη προσδιόρισε ορισμένα εθελοντικά συστήματα πιστοποίησης και επισήμανσης τα οποία επιδιώκουν την επίτευξη των εν λόγω στόχων μέσω της ενημέρωσης σχετικά με την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε ουσίες. Ωστόσο, τα εν λόγω συστήματα δεν θα ήταν γενικώς προσαρμοσμένα στα δομικά προϊόντα, θα είχαν περιορισμένη γεωγραφική κάλυψη και, ως επί το πλείστον, δεν θα καλύπτονταν από τη DoP. Η μελέτη δεν προσπάθησε να αναπτύξει δικό της σύστημα, ούτε να εκτιμήσει το κόστος και τα οφέλη της επέκτασης των υφιστάμενων υποχρεώσεων από κάποιο από τα εν λόγω συστήματα.

Οι κατασκευαστές των δομικών προϊόντων, ιδίως οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), οι οποίοι απάντησαν στην έρευνα της μελέτης, θεώρησαν ότι κάθε επέκταση των υφιστάμενων υποχρεώσεων ενημέρωσης αποτελεί σημαντική και αδικαιολόγητη επιβάρυνση.

Επομένως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κρίνει ότι για τους σκοπούς της εδραίωσης της εσωτερικής αγοράς δομικών προϊόντων εντός του πλαισίου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 305/2011, οι ειδικές ανάγκες για ενημέρωση σχετικά με την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες καλύπτονται επαρκώς από τις ισχύουσες διατάξεις του CPR και ιδίως από το άρθρο 4 σε συνδυασμό με το άρθρο 6 παράγραφος 5. Ωστόσο, θα πρέπει η ανάγκη για ενημέρωση των τελικών χρηστών σχετικά με την ύπαρξη ουσιών στα δομικά προϊόντα να εξεταστεί περαιτέρω και, εάν είναι απαραίτητο, να αντιμετωπιστεί με βάση τις σχετικές νομικές πράξεις της νομοθεσίας της ΕΕ, προκειμένου να εξασφαλιστεί ένα υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων που χρησιμοποιούν προϊόντα του τομέα των δομικών κατασκευών και των χρηστών δομικών κατασκευών, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων ανακύκλωσης και/ή επαναχρησιμοποίησης τμημάτων ή υλικών.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι τα ανωτέρω συμπεράσματα σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 305/2011, δεν προδικάζουν τη δυνατότητα της Επιτροπής, έχοντας υπόψη τις διατάξεις της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πλην του άρθρου 114, να αναλάβει τις κατάλληλες νομοθετικές πρωτοβουλίες.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

που προβλέπεται στο άρθρο 67 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 305/2011

1. Εισαγωγή

Η παρούσα έκθεση υποβάλλεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, όπως προβλέπεται στο άρθρο 67 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 305/2011³ (κανονισμός για τα δομικά προϊόντα ή CPR).

Το άρθρο 6 του CPR ορίζει το περιεχόμενο της υποχρέωσης του κατασκευαστή για παροχή πληροφοριών σχετικά με τις επιδόσεις του δομικού προϊόντος, υπό τη μορφή της δήλωσης επιδόσεων (DoP). Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 5, ο κατασκευαστής παρέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει των άρθρων 31 και 33 του κανονισμού REACH από κοινού με την εν λόγω δήλωση.

Κατά τις συζητήσεις που προηγήθηκαν της έγκρισης του CPR, ορισμένα κράτη μέλη εξέτασαν το ενδεχόμενο επέκτασης των ισχυουσών διατάξεων του άρθρου 6 παράγραφος 5 του CPR για στις ειδικού περιεχομένου πληροφορίες σχετικά με τις επικίνδυνες ουσίες, καθώς και σε επιπλέον ουσίες και, ως εκ τούτου, οι δύο επεκτάσεις υπερβαίνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον κανονισμό REACH.

Στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας για την έγκριση του CPR, ζητήθηκε τελικά από την Επιτροπή να αναλύσει την ειδική ανάγκη για ενημέρωση σχετικά με την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε επικίνδυνες⁴ ουσίες και την πιθανή επέκταση και σε άλλες ουσίες της υποχρέωσης ενημέρωσης που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 305/2011. Η παρούσα υποχρέωση υποβολής έκθεσης προβλέπεται στο άρθρο 67 παράγραφος 1.

2. Ιστορικό

Οι κανόνες των κρατών μελών απαιτούν οι δομικές κατασκευές να σχεδιάζονται και να εκτελούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην τίθεται σε κίνδυνο η ασφάλεια ατόμων, οικίστιων ζώων ή περιουσιών, ούτε να προκαλείται ζημία στο περιβάλλον. Οι δομικές κατασκευές θεωρούνται, υπό ευρύτερη έννοια, ότι περιλαμβάνουν κτίρια και έργα πολιτικού μηχανικού (π.χ. οδοί, γέφυρες, φράγματα και αποχετευτικά δίκτυα).

Οι κανόνες των κρατών μελών μπορεί να επηρεάσουν τις απαιτήσεις που επιβάλλονται στα δομικά προϊόντα. Οι απαιτήσεις αυτές αντικατοπτρίζονται συχνά στα εθνικά πρότυπα για τα προϊόντα, στις εθνικές τεχνικές εγκρίσεις και σε άλλες εθνικές τεχνικές προδιαγραφές και διατάξεις που σχετίζονται με τα δομικά προϊόντα. Λόγω των αποκλίσεων που παρουσιάζουν, οι εν λόγω εθνικές κανονιστικές απαιτήσεις παρεμποδίζουν το εμπόριο δομικών προϊόντων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση εναρμονισμένων όρων εμπορίας δομικών προϊόντων και για την κατάργηση της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88 της 4.4.2011, σ. 5).

⁴ Στα πλαίσια αυτά, ο κανονισμός CPR χρησιμοποιεί στα αγγλικά τον όρο «hazardous substances», ενώ ο συνήθης όρος που χρησιμοποιείται στον τομέα των κατασκευών μέχρι τώρα είναι «dangerous substances». Για τους σκοπούς της παρούσας έκθεσης, οι όροι θεωρούνται ταυτόσημοι.

Η οδηγία 89/106/ΕΟΚ⁵ του Συμβουλίου, προκάτοχος του κανονισμού CPR, αποσκοπούσε στην άρση των τεχνικών εμποδίων στο εμπόριο των δομικών προϊόντων προκειμένου να αυξηθεί η ελεύθερη κυκλοφορία τους στην εσωτερική αγορά με τη θέσπιση εναρμονισμένων τεχνικών προδιαγραφών για τα δομικά προϊόντα. Ο κανονισμός CPR αντικατέστησε την οδηγία 89/106/ΕΟΚ ούτως ώστε να απλουστευθεί και να αποσαφηνιστεί το υπάρχον πλαίσιο και να βελτιωθεί η διαφάνεια και η αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων μέτρων. Με την επιφύλαξη των διατάξεων που περιέχονται σε άλλη ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία, ο CPR ορίζει σε διάφορα σημεία, όπως στις αιτιολογικές σκέψεις 4, 25 και 55 και στα άρθρα 28 παράγραφος 2 και 67 παράγραφος 1, την επιθυμία να ληφθούν υπόψη οι στόχοι της ΕΕ για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων που χρησιμοποιούν δομικά προϊόντα και των χρηστών δομικών κατασκευών, καθώς και την επιθυμία βελτίωσης των δυνατοτήτων αειφόρου κατασκευής και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων.

Κρίθηκε υψίστης σημασίας η εξασφάλιση της διαφάνειας και της σαφήνειας όσον αφορά την αξιολόγηση των επιδόσεων των δομικών προϊόντων και την παρουσίαση των εν λόγω επιδόσεων στη DoP που καταρτίζεται από τον κατασκευαστή. Αυτό επιτρέπει στους τελικούς χρήστες του δομικού προϊόντος (εργολήπτες, εργαζόμενους και καταναλωτές) να λαμβάνουν υπόψη τις εν λόγω επιδόσεις ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι κάθε προϊόν χρησιμοποιείται κατάλληλα, δηλαδή μόνο όταν οι επιδόσεις του καλύπτουν τις απαιτήσεις που προβλέπονται από τον σχεδιαστή των σχετικών δομικών κατασκευών και που ορίζονται από τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις στον τόπο χρήσης του προϊόντος.

Για τον σκοπό αυτό, είναι απαραίτητο να καταρτιστούν εναρμονισμένες τεχνικές προδιαγραφές προκειμένου να οριστούν οι ευρωπαϊκές μέθοδοι και τα ευρωπαϊκά κριτήρια για την αξιολόγηση των επιδόσεων των δομικών προϊόντων. Βάσει των εν λόγω εναρμονισμένων τεχνικών προδιαγραφών, οι επιδόσεις του προϊόντος μπορούν να αξιολογηθούν με κοινώς αποδεκτό ευρωπαϊκό τρόπο και στη συνέχεια να δηλωθούν στη DoP. Επομένως, η DoP παρέχει ακριβείς και αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις του δομικού προϊόντος.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του CPR, ο κατασκευαστής οφείλει να καταρτίσει DoP όταν διαθέτει στην αγορά δομικό προϊόν που καλύπτεται από εναρμονισμένο πρότυπο ή για το οποίο έχει εκδοθεί ευρωπαϊκή τεχνική αξιολόγηση. Αντίγραφο της DoP πρέπει να παρέχεται με κάθε προϊόν που διατίθεται στην αγορά. Ο CPR προβλέπει επίσης στο άρθρο 6 παράγραφος 5 ότι οι πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 31 ή στο άρθρο 33 του κανονισμού REACH θα παρέχονται από κοινού με την DoP. Η έκταση των εν λόγω πληροφοριών και η διαθεσιμότητά τους στα επόμενα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού εξετάζεται λεπτομερώς στο επόμενο κεφάλαιο.

Για παράδειγμα, το άρθρο 31 καλύπτει ένα ευρύτερο υποσύνολο ουσιών απ' ό,τι το άρθρο 33, αλλά εφαρμόζεται μόνο σε προϊόντα τα οποία είναι από μόνα τους ουσίες ή μείγματα (π.χ. χρώματα). Οι πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα, όταν παρέχονται, υποδεικνύουν απλώς την παρουσία⁶ της ουσίας στο αντικείμενο και όχι τις ποσοτικές πληροφορίες σχετικά με αυτήν.

⁵ Οδηγία 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά τα προϊόντα του τομέα των δομικών κατασκευών (ΕΕ L 40 της 11.2.1989, σ.12.)

⁶ Σε περίπτωση υπέρβασης ορισμένης συγκέντρωσης ή αναλογίας της ουσίας (κατά βάρος) στο προϊόν.

Όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση νέου κανονισμού για την κατάργηση της οδηγίας 89/106/ΕΕΚ, οι ενδιαφερόμενοι πρότειναν ορισμένες διατάξεις οι οποίες θα συνεπάγονταν νέες υποχρεώσεις για τους κατασκευαστές και πιο συγκεκριμένα την παροχή πρόσθετων πληροφοριών σχετικά με την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, καθώς και την επακόλουθη παροχή των εν λόγω πληροφοριών εντός ή παράλληλα με τη DoP που προβλέπεται στο άρθρο 6 του CPR.

Η λύση που υιοθετήθηκε τελικά στον κανονισμό CPR αντικατέστησε τις εν λόγω νέες υποχρεώσεις με μια μέθοδο υποβολής εκθέσεων. Στην αιτιολογική σκέψη 25, η επιλογή της εν λόγω λύσης εξηγείται ως εξής:

«Πάντως, η ειδικότερη ανάγκη για την πληροφόρηση όσον αφορά τις επικίνδυνες ουσίες που περιέχονται στα δομικά προϊόντα θα πρέπει να διερευνηθεί περαιτέρω, με σκοπό να ολοκληρωθεί το φάσμα των ουσιών που καλύπτονται έτσι, ώστε να εξασφαλισθεί υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων που χρησιμοποιούν δομικά προϊόντα και των χρηστών των δομικών έργων, μεταξύ άλλων και σε σχέση με τις απαιτήσεις ανακύκλωσης και/ή επαναχρησιμοποίησης τμημάτων ή υλικών».

Η υποχρέωση υποβολής έκθεσης από την Επιτροπή ορίζεται στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 67 παράγραφος 1 του CPR, ως εξής:

*«Έως τις 25 Απριλίου 2014, η Επιτροπή εκτιμά την ειδική ανάγκη για ενημέρωση όσον αφορά την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες και εξετάζει την πιθανή επέκταση και σε άλλες ουσίες της υποχρέωσης ενημέρωσης που προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 5 και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Η Επιτροπή στην εκτίμησή της λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, την ανάγκη να εξασφαλισθεί υψηλό επίπεδο προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων που χρησιμοποιούν δομικά προϊόντα και των χρηστών δομικών έργων, περιλαμβανομένων και των δραστηριοτήτων όσον αφορά τις απαιτήσεις ανακύκλωσης και/ή επαναχρησιμοποίησης τμημάτων ή υλικών».*⁷

Προκειμένου να προετοιμαστεί για την εν λόγω υποχρέωση υποβολής έκθεσης, η Επιτροπή εκπόνησε μια ανεξάρτητη μελέτη σχετικά με τις ανάγκες για ενημέρωση σχετικά με την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες. Τα πορίσματα της μελέτης παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 5 της παρούσας έκθεσης.

3. Ο κανονισμός REACH & οι συνέπειές του για τα δομικά προϊόντα

Ο κανονισμός REACH για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουνίου 2007. Ο εν λόγω κανονισμός αποσκοπεί στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων της προώθησης εναλλακτικών μεθόδων αξιολόγησης των κινδύνων που απορρέουν από τις ουσίες και της ελεύθερης διακίνησης ουσιών στην εσωτερική αγορά, ενισχύοντας παράλληλα την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία.

⁷ Στα πλαίσια αυτά, ο κανονισμός CPR χρησιμοποιεί στα αγγλικά τον όρο «hazardous substances», ενώ ο συνήθης όρος που χρησιμοποιείται στον τομέα των κατασκευών μέχρι τώρα είναι «dangerous substances». Για τους σκοπούς της παρούσας μελέτης, οι όροι θεωρούνται ταυτόσημοι.

Ο κανονισμός REACH επιβάλλει ορισμένες ειδικές υποχρεώσεις σχετικά με τις ουσίες που παράγονται, εισάγονται ή χρησιμοποιούνται στην ΕΕ. Ο κανονισμός REACH θέτει το βάρος της απόδειξης στις εταιρείες. Για να συμμορφωθούν με τον κανονισμό REACH, οι εταιρείες πρέπει να καταχωρίζουν τις ουσίες που παράγουν και θέτουν στην αγορά στην ΕΕ, σε ποσότητες άνω του ενός τόνου ανά έτος. Ο φάκελος καταχώρισης θα πρέπει να τεκμηριώνει την ασφαλή χρήση των ουσιών, με συμπερίληψη πληροφοριών σχετικά με τους κινδύνους της ουσίας, ώστε να επιτρέπει στους καταχωρίζοντες την ταξινόμηση και την επισήμανσή τους, τον εντοπισμό των μέτρων διαχείρισης του κινδύνου, καθώς και την κοινοποίηση των εν λόγω πληροφοριών στους επόμενους κρίκους της αλυσίδας εφοδιασμού⁸. Το επίπεδο των πληροφοριών που θα παρέχονται από τον καταχωρίζοντα εξαρτάται από τον όγκο της ουσίας που καταχωρίζεται από τον εν λόγω μεμονωμένο καταχωρίζοντα.

Οι καταχωρίζοντες θα πρέπει επίσης να διενεργούν μια αξιολόγηση της χημικής ασφάλειας για τις ουσίες που παράγονται ή εισάγονται σε ποσότητα άνω των 10 τόνων ανά έτος, προκειμένου να διαπιστώνουν εάν απαιτούνται πρόσθετα μέτρα μείωσης του κινδύνου και ποια θα είναι αυτά.

Ο κανονισμός REACH επηρεάζει ευρύ φάσμα εταιρειών που δραστηριοποιούνται σε διάφορους τομείς, ακόμα και τις εταιρείες που δεν θεωρούν ότι εμπλέκονται με χημικές ουσίες. Στο πλαίσιο του κανονισμού REACH, τα δομικά προϊόντα μπορεί να είναι ουσίες, μείγματα ή αντικείμενα.

Συνεπώς, οι εταιρείες που παράγουν ή προμηθεύουν δομικά προϊόντα πρέπει να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στον κανονισμό REACH:

- Πρώτον, σύμφωνα με το άρθρο 31 του REACH για τα δομικά προϊόντα που είναι καταχωρισμένες ουσίες ή μείγματα (αλλά όχι για τα προϊόντα που είναι αντικείμενα δυνάμει του κανονισμού REACH), ο προμηθευτής υποχρεούται να παρέχει στον παραλήπτη δελτία δεδομένων ασφαλείας που καταρτίζονται σύμφωνα με το παράρτημα II του κανονισμού REACH:
 - i) για όλες τις ουσίες ή μείγματα που ταξινομούνται είτε ως επικίνδυνες⁹, ανθεκτικές, βιοσυσσωρεύσιμες και τοξικές (ABT) ή άκρως ανθεκτικές και άκρως βιοσυσσωρεύσιμες (αΑαB)¹⁰, οι οποίες προσδιορίζονται ως ουσίες που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία (SVHC) και περιλαμβάνονται στον κατάλογο των ουσιών που είναι υποψήφιος για τη χορήγηση άδειας¹¹.

⁸ Άρθρο 31 του κανονισμού REACH.

⁹ Κίνδυνος από φυσικούς παράγοντες ή κίνδυνος για την υγεία του ανθρώπου ή για το περιβάλλον. Βλ. κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 - ταξινόμηση, επισήμανση και συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων. Τα μείγματα τα οποία χαρακτηρίζονται ως επικίνδυνα σύμφωνα με την οδηγία 1999/45/ΕΚ (καταργείται με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 από την 1η Ιουνίου 2015).

¹⁰ Προσδιορίζονται σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο παράρτημα XIII του κανονισμού REACH.

¹¹ Οι ουσίες που προκαλούν μεγάλη ανησυχία παρατίθενται στο παράρτημα XIV του REACH. Ο κατάλογος περιλαμβάνει ένα υποσύνολο καρκινογόνων, μεταλλαξιογόνων, τοξικών για την αναπαραγωγή, ABT ή αΑαB ουσιών, καθώς και ουσίες που προκαλούν ισοδύναμη ανησυχία (π.χ. ενδοκρινικοί διαταράκτες) και χρησιμεύει ως κατάλογος ουσιών που είναι υποψήφιος για αδειοδότηση βάσει του κανονισμού REACH. Ο κατάλογος επικαιροποιείται συνεχώς και από τον Δεκέμβριο 2013 περιλαμβάνει 151 ουσίες. Βλέπε

- ii) κατόπιν αιτήσεως για μη ταξινομημένα μείγματα που περιέχουν:
 - ο τουλάχιστον μία ουσία επικίνδυνη για την υγεία ή το περιβάλλον η οποία υπερβαίνει τα προκαθορισμένα όρια συγκέντρωσης¹². ή
 - ο ουσίες που είναι ανθεκτικές, βιοσυσσωρεύσιμες και τοξικές ή άκρως ανθεκτικές και άκρως βιοσυσσωρεύσιμες σε επιμέρους συγκέντρωση $\geq 0,1\%$ κατά βάρος· ή
 - ο ουσίες που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία (SVHC) και περιλαμβάνονται στον κατάλογο των ουσιών που είναι υποψήφιες για αδειοδότηση για άλλους λόγους· ή
 - ο ουσίες για τις οποίες υπάρχουν κοινοτικά όρια για την έκθεση στον χώρο εργασίας.

Προβλέπεται εξαίρεση από την ανωτέρω υποχρέωση i), εάν το μείγμα προσφέρεται ή πωλείται στο ευρύ κοινό και εάν παρέχονται επαρκείς πληροφορίες για την ασφαλή χρήση του. Στις περιπτώσεις αυτές, δεν χρειάζεται να παρέχεται δελτίο δεδομένων ασφαλείας, εκτός εάν αυτό ζητηθεί από κάποιον μεταγενέστερο χρήστη ή διανομέα.

- Δεύτερον, σύμφωνα με το άρθρο 33 του κανονισμού REACH για τα δομικά προϊόντα (τα οποία είναι αντικείμενα), οι προμηθευτές είναι υποχρεωμένοι να κοινοποιούν επαρκείς πληροφορίες για την ασφαλή χρήση των προϊόντων στα επόμενα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού —τουλάχιστον το όνομα της ουσίας— σχετικά με τις ουσίες που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία (SVHC) —εάν περιέχονται στο αντικείμενο σε συγκέντρωση άνω του 0,1% β/β. Οι ίδιες πληροφορίες θα πρέπει να παρέχονται, κατόπιν αιτήματος, και στους καταναλωτές. Επιπλέον, απαιτείται κοινοποίηση στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Χημικών Προϊόντων (ECHA) από τους παραγωγούς/εισαγωγείς των αντικειμένων σχετικά με την ύπαρξη ουσιών SVHC σ' αυτά, εάν πληρούνται οι δύο ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - η ουσία περιέχεται στα αντικείμενα σε συνολική ποσότητα που υπερβαίνει τον 1 τόνο ανά παραγωγό/εισαγωγέα ανά έτος και
 - η ουσία περιέχεται στα εν λόγω αντικείμενα σε συγκέντρωση άνω του 0,1% κατά βάρος (β/β).

Η κοινοποίηση πρέπει να γίνει το αργότερο σε έξι μήνες από την εγγραφή της συγκεκριμένης SVHC στον κατάλογο των υποψήφιων ουσιών.

Συνιστάται στους παραγωγούς και τους εισαγωγείς να επικαιροποιούν την κοινοποίηση εάν οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται σ' αυτήν έχουν υποστεί αλλαγές. Παραδείγματα τέτοιων αλλαγών είναι: η αλλαγή της ποσοτικής κλίμακας, η παραγωγή/εισαγωγή διαφορετικών αντικειμένων που περιέχουν την ίδια SVHC (για παράδειγμα με διαφορετική χρήση).

- Και τέλος, η κατασκευή, η διάθεση στην αγορά και η χρήση ορισμένων επικίνδυνων ουσιών, μειγμάτων και αντικειμένων μπορεί να περιορίζεται, σύμφωνα με τον τίτλο VIII

<http://echa.europa.eu/candidate-list-table>. Η Επιτροπή έχει καταρτίσει χάρτη πορείας SVHC, ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι όλες οι σχετικές ουσίες θα περιέχονται στον κατάλογο μέχρι το 2020.

¹² Άρθρο 31 παράγραφος 3 του REACH: >1% κατά βάρος για τα μη αέρια μείγματα και >0,2 % κατ' όγκο για τα αέρια μείγματα.

του REACH¹³. Ορισμένοι περιορισμοί στο παράρτημα XVII του REACH εφαρμόζονται στα δομικά προϊόντα: για παράδειγμα η καταχώριση 19 για τις ενώσεις αρσενικού και η καταχώριση 31 για το κρεόζωτο περιορίζουν τη χρήση τους ως συντηρητικό ξύλου (αλλά επιτρέπουν ορισμένες παρεκκλίσεις), ενώ η καταχώριση 47 για το χρώμιο VI περιορίζει την χρήση του σε τσιμέντο και σε μείγματα που περιέχουν τσιμέντο (αλλά επιτρέπει παρέκκλιση για χρήση σε ελεγχόμενες κλειστές και πλήρως αυτοματοποιημένες διαδικασίες).

Συνοπτικά, ο REACH επιβάλλει ορισμένες υποχρεώσεις στον τομέα των δομικών κατασκευών καθότι εφαρμόζεται άμεσα στη βιομηχανική παραγωγή δομικών υλικών ή των χημικών συστατικών τους, αλλά και στις κατάντη κατασκευαστικές εταιρείες που χρησιμοποιούν χημικές ουσίες κατά τη διαδικασία κατασκευής. Επιπλέον, οι πληροφορίες σχετικά με την υγεία και το περιβάλλον που παρέχονται από τον REACH θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση της επικινδυνότητας των δομικών προϊόντων.

Επομένως, η συμμόρφωση του καταχωρίζοντα με τον REACH βοηθά στην αντιμετώπιση των κινδύνων για την υγεία και το περιβάλλον που μπορεί να προκύπτουν από την έκθεση στον καταχωρισμένο όγκο της ουσίας και κατά τη διάρκεια των καταχωρισμένων χρήσεων, π.χ. κατά την κατασκευή δομικών υλικών, τη χρήση δομικών υλικών που περιέχουν χημικά προϊόντα σε εργοτάξια, την έκλυση κατά τη διάρκεια της λειτουργικής ζωής των κτιρίων και την έκλυση κατά τη διάρκεια του παροπλισμού τους.

Ο REACH δεν είναι ο μοναδικός κανονισμός για την αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων. Οι κίνδυνοι αστοχίας των υλικών ή οι κίνδυνοι που απορρέουν από την ακατάλληλη χρήση δεν αντιμετωπίζονται κατά κανόνα μέσω της συμμόρφωσης με τον REACH, αλλά μέσω άλλης νομοθεσίας. Η συμμόρφωση με την υποχρέωση καταχώρισης βάσει του κανονισμού REACH δεν καλύπτει τα ζητήματα που σχετίζονται με τη συνολική έκθεση ή με το τέλος του κύκλου ζωής του προϊόντος, τα οποία αντιμετωπίζονται, για ορισμένους ρύπους, μέσω περαιτέρω μέτρων διαχείρισης του κινδύνου βάσει του κανονισμού REACH, όπως οι περιορισμοί και η έγκριση, η τομεακή νομοθεσία της ΕΕ (π.χ. κανονισμός σχετικά με τις πτητικές οργανικές ενώσεις (ΠΟΕ) σε διαλύτες και χρώματα), τα περιβαλλοντικά πρότυπα, οι διατάξεις επισήμανσης, η νομοθεσία για τα απόβλητα κ.λπ.

Η Επιτροπή ολοκλήρωσε πρόσφατα στο πλαίσιο της αποτελεσματικότητας του κανονισμού REACH μια διαδικασία πλήρους αξιολόγησης για την εξέταση των στοιχείων του REACH. Μετά από διεξοδική εξέταση, επισημαίνοντας ότι είναι πολύ νωρίς για να εκτιμηθεί ο πλήρης αντίκτυπος, δεδομένου ότι δεν είναι πλήρως λειτουργικές¹⁴ όλες οι διατάξεις του, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο κανονισμός REACH¹⁵ εξυπηρετεί όλους τους στόχους που κατέστη δυνατόν να αξιολογηθούν και αποφάσισε να μην προτείνει αλλαγές στο διατακτικό του κανονισμού.

Ωστόσο, διαπιστώθηκαν ορισμένες ανησυχίες όσον αφορά τις επιπτώσεις του κανονισμού REACH στις ΜΜΕ. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ανάγκη περιορισμού

¹³ Βλ. παράρτημα XVII του κανονισμού REACH.

¹⁴ Η προθεσμία καταχώρισης για προκαταχωρισμένες ουσίες κάτω των 100 τόνων είναι έως το 2018. Η ανάπτυξη του καταλόγου υποψήφιων ουσιών για τη χορήγηση άδειας είναι σε εξέλιξη και οι πρώτες αιτήσεις για χορήγηση άδειας υποβλήθηκαν σε επεξεργασία το 2014. Ωστόσο, όλα τα στοιχεία αξιολόγησης του κανονισμού REACH είναι ήδη πλήρως λειτουργικά.

¹⁵ COM(2013)49.

του αντικτύπου του κανονισμού REACH για τις MME που πλήττονται από τις διαδικασίες του REACH, όπως η καταχώριση και η έγκριση. Αυτό έχει μεγάλη σημασία για τον τομέα των δομικών κατασκευών, καθότι ορισμένοι μικροί εργολήπτες αντιμετωπίζουν προκλήσεις όσον αφορά τη συμμόρφωση με τον REACH. Η Επιτροπή αναγνώρισε επίσης την ανάγκη για καλύτερη ενημέρωση όλων των επόμενων σταδίων παραγωγής, συμπεριλαμβανομένου του τομέα των δομικών κατασκευών, σχετικά με την ορθή κατανόηση και τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του REACH.

4. Εξελίξεις και διαδικασίες με βάση τον CPR

4.1 Ο μηχανισμός εναρμόνισης

Στόχος του CPR είναι η ενοποίηση της εσωτερικής αγοράς των δομικών προϊόντων με τη διασφάλιση της κατάργησης των αδικαιολόγητων τεχνικών εμποδίων στο διασυνοριακό εμπόριο. Ο μηχανισμός για την επίτευξη του εν λόγω στόχου είναι ο ακόλουθος:

Ο κανονισμός CPR προβλέπει τη θέσπιση εναρμονισμένων τεχνικών προδιαγραφών τις οποίες είναι υποχρεωμένοι να ακολουθούν όλοι οι φορείς του τομέα των δομικών κατασκευών:

- Οι αρχές των κρατών μελών εκφράζουν τις απαιτήσεις τους για τη χρήση δομικών προϊόντων στην επικράτειά τους με αναφορά σε μεθόδους αξιολόγησης (βάσει δοκιμών, υπολογισμών ή περιγραφικών διατάξεων) και σε ταξινομήσεις που θεσπίζουν οι εναρμονισμένες τεχνικές προδιαγραφές (άρθρο 8 παράγραφοι 3 έως 6 και άρθρο 17 παράγραφος 5 *in fine* του CPR).
- οι κατασκευαστές δηλώνουν τις επιδόσεις των προϊόντων τους σε μία DoP με την εφαρμογή των εναρμονισμένων τεχνικών προδιαγραφών (άρθρα 4 και 8 του CPR). Αυτές οι πληροφορίες θα καταστούν διαθέσιμες για όλη τη μεταγενέστερη αλυσίδα εφοδιασμού.
- οι μηχανικοί σχεδιασμού καθορίζουν τις επιδόσεις των προϊόντων που θα χρησιμοποιηθούν στις δομικές κατασκευές με αναφορά στις ίδιες εναρμονισμένες τεχνικές προδιαγραφές, προκειμένου να αποδεικνύεται η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που ορίζονται από τις δημόσιες αρχές και με τις απαιτήσεις επιδόσεων που προκύπτουν από τις επιλογές σχεδιασμού.
- οι εργολήπτες/χρήστες θα αγοράζουν δομικά προϊόντα τα οποία διαθέτουν, για την προβλεπόμενη χρήση, τις απαιτούμενες επιδόσεις που ορίζονται από τον μηχανικό σχεδιασμό με βάση και πάλι τις εναρμονισμένες τεχνικές προδιαγραφές.

Οι εναρμονισμένες τεχνικές προδιαγραφές ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 10 του CPR ως εναρμονισμένα πρότυπα και ευρωπαϊκά έγγραφα αξιολόγησης.

Τα εναρμονισμένα πρότυπα καταρτίζονται από την CEN/CENELEC βάσει εντολών που εκδίδονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έπειτα από διαβούλευση με τις αρχές των κρατών μελών και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς (κατασκευαστές, κοινοποιημένοι οργανισμοί, καταναλωτές κλπ.).

Σκοπός της εν λόγω ευρείας διαβούλευσης είναι να διασφαλιστεί ότι όλες οι νομοθετικές απαιτήσεις που επιβάλλονται στα κράτη μέλη, οι οποίες συνιστούν εμπόδια στο εμπόριο, λαμβάνονται υπόψη στις εντολές τις οποίες η Επιτροπή απευθύνει στην CEN/CENELEC.

Οι τεχνικές επιτροπές της CEN/CENELEC οι οποίες καταρτίζουν τα εναρμονισμένα

ευρωπαϊκά πρότυπα, λαμβάνουν υπόψη τις ανωτέρω εντολές. Ως εκ τούτου, όλες οι παρόμοιες εθνικές και ευρωπαϊκές κανονιστικές απαιτήσεις για τις οποίες έχουν ήδη αναπτυχθεί και χρησιμοποιούνται μέθοδοι μέτρησης/δοκιμών σε εθνικό επίπεδο ή σε επίπεδο ΕΕ, περιλαμβάνονται στα εναρμονισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα. Οι κατασκευαστές μπορούν, συνεπώς, να δηλώνουν τις επιδόσεις των προϊόντων τους σε σχέση με τις εν λόγω απαιτήσεις. Οι τελικοί χρήστες του δομικού προϊόντος (εργολήπτες, εργαζόμενοι και καταναλωτές) λαμβάνουν υπόψη τις εν λόγω επιδόσεις, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η κατάλληλη χρήση κάθε προϊόντος, δηλαδή μόνο όταν οι επιδόσεις του καλύπτουν τις απαιτήσεις που προβλέπονται από τον σχεδιαστή των σχετικών δομικών κατασκευών και που ορίζονται από τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις για τη χρήση του προϊόντος.

4.2 Πως μπορούν να καλυφθούν οι νέες ανάγκες νομοθετικής ρύθμισης:

Εάν τα κράτη μέλη κρίνουν απαραίτητη τη θέσπιση νέων κανονιστικών διατάξεων σχετικά με τις επιδόσεις των δομικών προϊόντων, πρέπει να κοινοποιήσουν τα νέα σχέδια κανονισμών στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη μέσω της διαδικασίας που θεσπίζει η οδηγία 98/34/ΕΚ. Αυτό επιτρέπει στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη να ενημερώνονται για τις νέες ρυθμιστικές πτυχές και να ενεργοποιήσουν τη διαδικασία τροποποίησης των εντολών ανάλογα, με σκοπό να συμπεριληφθούν οι απαιτούμενες τροποποιήσεις στις εναρμονισμένες τεχνικές προδιαγραφές. Η Επιτροπή θα ενεργεί κατά τον ίδιο τρόπο σε περίπτωση που οι ρυθμιστικές διατάξεις της ΕΕ σχετικά με τις επιδόσεις ορισμένων δομικών προϊόντων τροποποιούνται ή εγκρίνονται σε επίπεδο ΕΕ.

Η ανωτέρω διαδικασία διασφαλίζει ότι οι εντολές και, κατά συνέπεια, τα ευρωπαϊκά εναρμονισμένα πρότυπα είναι ενημερωμένα σύμφωνα με τις δικαιολογημένες εθνικές απαιτήσεις.

4.3 Από τη βασική απαίτηση 3 και 7 στις εναρμονισμένες τεχνικές προδιαγραφές

Οι βασικές απαιτήσεις του CPR όσον αφορά τις δομικές κατασκευές (δηλαδή κτίρια και έργα πολιτικού μηχανικού) περιλαμβάνουν την απαίτηση αριθ. 3 και την απαίτηση αριθ. 7 ως εξής:

«3. Υγιεινή, υγεία και περιβάλλον

Τα δομικά έργα πρέπει να σχεδιάζονται και να κτίζονται κατά τρόπον ώστε να μην αποτελούν, σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής τους, απειλή για την υγιεινή ή την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, των ενοίκων ή των γειτόνων, ούτε να έχουν υπερβολικά μεγάλο αντίκτυπο, κατά τη συνολική διάρκεια του κύκλου ζωής τους, στην ποιότητα του περιβάλλοντος ή στο κλίμα κατά τη διάρκεια της κατασκευής, της χρήσης και της κατεδάφισής τους, ιδίως λόγω των ακόλουθων:

α) έκλυση τοξικού αερίου·

β) εκπομπή επικίνδυνων ουσιών, πτητικών οργανικών ενώσεων (ΠΟΕ), αερίων του θερμοκηπίου ή επικίνδυνων σωματιδίων στον αέρα εντός ή εκτός του κτιρίου·

γ) εκπομπή επικίνδυνων ακτινοβολιών·

δ) απελευθέρωση επικίνδυνων ουσιών στα υπόγεια ύδατα, στα θαλάσσια ύδατα, στα επιφανειακά ύδατα ή στο έδαφος·

ε) απελευθέρωση επικίνδυνων ουσιών σε πόσιμο νερό ή ουσιών που έχουν διαφορετικά αρνητικές επιπτώσεις στο πόσιμο νερό·

στ) πλημμελής διάθεση των λυμάτων, των καυσαερίων και των στερεών ή υγρών αποβλήτων·

ζ) υγρασία σε μέρη των δομικών έργων ή σε επιφάνειες στο εσωτερικό των δομικών έργων».

και

7. Βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων

Οι δομικές κατασκευές πρέπει να σχεδιάζονται, να κτίζονται και να κατεδαφίζονται κατά τρόπο ώστε να είναι βιώσιμη η χρήση των φυσικών πόρων και ιδίως να διασφαλίζονται τα εξής:

α) η επαναχρησιμοποίηση ή η δυνατότητα ανακύκλωσης των δομικών κατασκευών, των υλικών και των μερών τους μετά την κατεδάφιση·

β) η ανθεκτικότητα των δομικών κατασκευών·

γ) η χρήση περιβαλλοντικά συμβατών πρώτων υλών και δευτερογενών υλικών στις δομικές κατασκευές.

Οι διατάξεις αυτές συνιστούν το πλαίσιο βάσει του οποίου ρυθμίζονται οι κυρίως επικίνδυνες ουσίες στα κράτη μέλη.

Παρ' όλο που η βασική απαίτηση αριθ. 3 αναφέρεται στην εκπομπή/απελευθέρωση επικίνδυνων ουσιών, υπάρχουν κανονιστικές διατάξεις, οι οποίες, προκειμένου να διασφαλίσουν την ύπαρξη περιορισμένων εκπομπών από τα δομικά προϊόντα και να αναπτύξουν ορθολογικές μεθόδους για την αξιολόγηση των εκπομπών αυτών, αναφέρονται στην περιεκτικότητά τους σε επικίνδυνες ουσίες.

4.3.1 Διατάξεις στα εναρμονισμένα πρότυπα:

Προκειμένου να παρασχεθούν πληροφορίες στους κατασκευαστές και στους φορείς τυποποίησης, καθώς και να αντιμετωπιστούν οι δυσκολίες που προκύπτουν από τις διαφοροποιήσεις των εθνικών διατάξεων κατά τη διάρκεια της περιόδου κατάρτισης ευρωπαϊκών μεθόδων αξιολόγησης, η Επιτροπή δημιούργησε μια βάση δεδομένων που διατίθεται στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<http://ec.europa.eu/enterprise/construction/cpd-ds/index.cfm>

Η βάση δεδομένων περιέχει τις εθνικές κανονιστικές διατάξεις των κρατών μελών που συνεισέφεραν στην παρούσα διαδικασία. Η βάση δεδομένων υποστηρίζει τους κατασκευαστές που πρέπει να δηλώνουν τις επιδόσεις των προϊόντων τους στα εν λόγω κράτη μέλη.

Προκειμένου να καταρτιστούν ευρωπαϊκές μέθοδοι αξιολόγησης σχετικά με τις επικίνδυνες ουσίες, η Επιτροπή έδωσε το 2005 την εντολή M/366 στη CEN/CENELEC (βάσει της οδηγίας 89/106/EOK), ζητώντας την ανάπτυξη οριζόντιων μεθόδων αξιολόγησης για τις επικίνδυνες ουσίες.

Η ρήτρα IV.7 της εντολής προβλέπει ότι:

«Η ανάπτυξη οριζόντιων προτύπων μέτρησης/δοκιμής ... προσδιορίζει και καλύπτει όλα τα προϊόντα ή τις οικογένειες προϊόντων που πληρούν τις τρεις κατωτέρω προϋποθέσεις:

- ύπαρξη ευρωπαϊκών ή εθνικών κανονισμών που περιορίζουν ή απαγορεύουν την εκπομπή ή την περιεκτικότητα σε επικίνδυνες ουσίες·*
- προσδιορισμός των υπάρχοντων ή δυνητικών εμποδίων στο εμπόριο·*
- ανάπτυξη και χρήση των μεθόδων μέτρησης/δοκιμής για τις εν λόγω συγκεκριμένες επικίνδυνες ουσίες που υπόκεινται σε ρυθμίσεις σε εθνικό επίπεδο ή σε επίπεδο ΕΕ».*

Η ρήτρα IV.9 της ίδιας εντολής προβλέπει ότι:

«λόγω των ρυθμιστικών απαιτήσεων (π.χ. η περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε ουσίες περιορισμένης χρήσης και σε απαγορευμένες ουσίες) ... η παρούσα αποσκοπεί επίσης και στην εξέταση προτύπων μέτρησης/δοκιμής της περιεκτικότητας».

Το παράρτημα 3 της εντολής M/366 ορίζει τις «τεχνικές προδιαγραφές για τα εντεταλμένα πρότυπα μέτρησης/δοκιμής που αφορούν την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες που υπόκεινται σε ρυθμίσεις».

Η Επιτροπή έχει, ως εκ τούτου, ζητήσει από την CEN/CENELEC να αναπτύξει μεθόδους αξιολόγησης για τις επικίνδυνες ουσίες που υπόκεινται σε ρυθμίσεις είτε μέσω της εθνικής είτε μέσω της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Η τεχνική επιτροπή TC/351 της CEN ανέλαβε την εκτέλεση των εργασιών που ζητήθηκαν βάσει της εντολής M/366. Τον Ιανουάριο του 2014 η τεχνική επιτροπή ολοκλήρωσε τα ακόλουθα έγγραφα:

- CEN/TS 16516:2013:** Δομικά προϊόντα - Αξιολόγηση της απελευθέρωσης επικίνδυνων ουσιών - Καθορισμός των εκπομπών στον αέρα των εσωτερικών χώρων
- CEN/TR 16496:2013:** Δομικά προϊόντα - Αξιολόγηση της απελευθέρωσης επικίνδυνων ουσιών - Χρήση εναρμονισμένων οριζόντιων μεθόδων αξιολόγησης
- CEN/TR 16410:2012:** Δομικά προϊόντα - Αξιολόγηση της απελευθέρωσης επικίνδυνων ουσιών - Εμπόδια στη χρήση - Επέκταση του κανονισμού CEN/TR 15855, εμπόδια στο εμπόριο.
- CEN/TR 16220:2011:** Δομικά προϊόντα - Αξιολόγηση της απελευθέρωσης επικίνδυνων ουσιών - Συμπλήρωμα της δειγματοληψίας.
- CEN/TR 16098:2010:** Δομικά προϊόντα: Αξιολόγηση της απελευθέρωσης επικίνδυνων ουσιών - Έννοια των οριζόντιων διαδικασιών δοκιμών βάσει των απαιτήσεων της ΟΔΠ.
- CEN/TR 16045:2010:** Δομικά προϊόντα - Αξιολόγηση της απελευθέρωσης επικίνδυνων ουσιών - Περιεκτικότητα σε επικίνδυνες ουσίες που υπόκεινται σε ρυθμίσεις - Επιλογή των αναλυτικών μεθόδων.
- CEN/TR 15858:2009:** Δομικά προϊόντα - Αξιολόγηση της απελευθέρωσης επικίνδυνων ουσιών που υπόκεινται σε ρυθμίσεις από τα δομικά προϊόντα βάσει των διαδικασιών WT/WFT.
- CEN/TR 15855:2009:** Δομικά προϊόντα - Αξιολόγηση της απελευθέρωσης επικίνδυνων ουσιών - Εμπόδια στο εμπόριο.

Ο κατάλογος των θεμάτων εργασίας που δεν έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί είναι διαθέσιμος στη διεύθυνση:

http://standards.cen.eu/dyn/www/f?p=204:22:0:::FSP_ORG_ID,FSP_LANG_ID:510793,25&cs=135BD767027D4B4E081006EF46B5E957C

Ως ένα περαιτέρω βήμα εναρμόνισης, η Επιτροπή αναθεώρησε μια σειρά εντολών προς τη CEN σχετικά με τα δομικά προϊόντα, προκειμένου να κινηθεί η διαδικασία επικαιροποίησης των εναρμονισμένων προτύπων των προϊόντων μέσω της εισαγωγής μεθόδων αξιολόγησης σχετικά με τις επικίνδυνες ουσίες, οι οποίες έχουν αναπτυχθεί βάσει της εντολής M/366.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον επακριβή προσδιορισμό όλων των εθνικών κανονισμών σχετικά με την περιεκτικότητα και/ή τις εκπομπές των δομικών προϊόντων (ο ενδεικτικός κατάλογος των ουσιών και των κανονισμών περιλαμβάνεται σε κάθε εντολή ως παράρτημα II) και τη σημασία τους για τα δομικά προϊόντα.

Επιπλέον, κάθε τροποποίηση στις ισχύουσες εντολές προς τη CEN (για την κατάρτιση εναρμονισμένων προτύπων για τα δομικά προϊόντα) περιλαμβάνει στο παράρτημα I έναν κατάλογο των ουσιών για κάθε πρότυπο προϊόντος και μια αναφορά στις σχετικές εθνικές κανονιστικές απαιτήσεις.

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής επίσης συνεργάζονται στενά με τα κράτη μέλη, προκειμένου να προσδιοριστούν τα ουσιώδη χαρακτηριστικά σε σχέση με τη βασική απαίτηση 7 (π.χ. όσον αφορά την ανακυκλωσιμότητα των δομικών προϊόντων, τις περιβαλλοντικά συμβατές πρώτες ύλες κ.λπ.). Κάθε ανάγκη που σχετίζεται με τις επικίνδυνες ουσίες που προσδιορίζονται στην παρούσα βασική απαίτηση 7 πρέπει επίσης να καλύπτεται από την εντολή M 366.

Η Επιτροπή έχει επίσης αναπτύξει πλαίσια εναρμόνισης (κριτήρια και μεθοδολογίες) για την επισήμανση και την αξιολόγηση με βάση την υγεία όσον αφορά τις εκπομπές των δομικών προϊόντων στον αέρα των εσωτερικών χώρων¹⁶. Τα εν λόγω πλαίσια έχουν αναπτυχθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις της βασικής απαίτησης αριθ. 3 του CPR, του CEN/TS 16516:2013 και των εγγράφων καθοδήγησης του κανονισμού REACH και μπορούν να εξεταστούν για τη μελλοντική σύγκλιση και εναρμόνιση των ισχυόντων συστημάτων επισήμανσης στην Ευρώπη.

4.3.2 Διατάξεις για την έκδοση ευρωπαϊκής τεχνικής αξιολόγησης (για τα προϊόντα που δεν καλύπτονται από εναρμονισμένα πρότυπα):

Για τα προϊόντα που δεν καλύπτονται ή δεν καλύπτονται πλήρως από τα εναρμονισμένα πρότυπα, ο κατασκευαστής μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 του CPR, να υποβάλει αίτηση λήψης ευρωπαϊκής τεχνικής αξιολόγησης (ETA). Η ευρωπαϊκή τεχνική αξιολόγηση εκδίδεται από έναν εκ των οργανισμών τεχνικής αξιολόγησης που έχουν οριστεί για τον εν λόγω σκοπό από τα κράτη μέλη.

Προκειμένου να καθοριστούν οι απαραίτητες αξιολογήσεις για τα προϊόντα που δεν καλύπτονται από τα εναρμονισμένα πρότυπα, ο EOTA (η οργάνωση των OTA) έχει συγκεντρώσει τις εθνικές διατάξεις σχετικά με την περιεκτικότητα σε επικίνδυνες ουσίες και έχει επίσης χρησιμοποιήσει τις σχετικές πληροφορίες που διαθέτει η CEN. Αυτό οδήγησε στην κατάρτιση ενός καταλόγου ελέγχου τον οποίο εφαρμόζουν οι φορείς του EOTA για την αξιολόγηση του προϊόντος, προκειμένου να εκδώσουν μια ευρωπαϊκή τεχνική αξιολόγηση.

Ο εν λόγω κατάλογος ελέγχου είναι διαθέσιμος στη διεύθυνση www.eota.eu ως «EOTA Technical Report 34: Checklist for ETAGs/CUAPs/ETAs - Content and/or release of dangerous substances in products/kits».

5. Αποτελέσματα της μελέτης για ειδικές ανάγκες ενημέρωσης σχετικά

¹⁶ Έκθεση JRC ECA, αριθ. 29: Harmonisation framework for health based evaluation of indoor emissions from construction products in Europe (EU-LCI), EUR 26168 EN, 2013.

Έκθεση JRC ECA, αριθ. 27: Harmonisation framework for indoor products labelling schemes in EU, EUR 25276 EN, 2012.

με την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες και συζήτηση

5.1 Πλαίσιο μελέτης

Η Επιτροπή εκπόνησε τη «μελέτη για ειδικές ανάγκες ενημέρωσης σχετικά με την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες» με πρωταρχικό στόχο τον προσδιορισμό της πιθανής ανάγκης να παρέχουν οι κατασκευαστές πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες. Αυτό εξετάστηκε στο πλαίσιο της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας όχι μόνο των εργαζομένων που εγκαθιστούν/χρησιμοποιούν δομικά προϊόντα αλλά επίσης και όλων των ατόμων που ζουν σε κτίρια και χρησιμοποιούν έργα πολιτικού μηχανικού καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.

Συνεπώς, η μελέτη εστιάστηκε κυρίως στην παρουσίαση των στοιχείων σχετικά με τα συστήματα πιστοποίησης και σήμανσης των δομικών προϊόντων, τα οποία αξιολογούν την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες. Η μελέτη δεν αξιολόγησε τον αντίκτυπο των μεμονωμένων συστημάτων στην υγεία και στην ασφάλεια των εργαζομένων και των χρηστών των δομικών κατασκευών ή το κόστος εφαρμογής τους. Επίσης, η μελέτη δεν διερεύνησε το θέμα της επέκτασης των πληροφοριών σχετικά με την περιεκτικότητα σε άλλες ουσίες ή ζητήματα ανακύκλωσης/επαναχρησιμοποίησης.

Για την επίτευξη των στόχων της και για τη διασφάλιση της εξέτασης όλων των σχετικών συστημάτων και διατάξεων, οι ανάδοχοι (RPA και Tecnalía) πραγματοποίησαν εκτεταμένη ανασκόπηση της βιβλιογραφίας για τις σχετικές διατάξεις και τα συστήματα πιστοποίησης/επισήμανσης. Στον βαθμό που ήταν δυνατό, εξετάστηκαν οι ευρωπαϊκές και εθνικές διατάξεις σχετικά με την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες. Επιπλέον, ο ανάδοχος της μελέτης έλαβε υπόψη του και άλλες πηγές πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των απαντήσεων των ενδιαφερόμενων στη διαβούλευση που πραγματοποιήθηκε για τη μελέτη.

Επιπλέον, πάνω από 300 βασικοί ενδιαφερόμενοι κλήθηκαν να συμμετάσχουν σε μια διαδικτυακή διαβούλευση. Πραγματοποιήθηκαν επίσης δύο εργαστήρια στις Βρυξέλλες, τα οποία επέτρεψαν στην ομάδα μελέτης να συγκεντρώσει πρόσθετες πληροφορίες από βασικές βιομηχανικές ενώσεις και αρχές των κρατών μελών, ορισμένες από τις οποίες διαχειρίζονται τα συστήματα που αναλύθηκαν.

Η ανάλυση εστιάστηκε στο κατά πόσον τα ισχύοντα συστήματα βασίζονται μόνο στον καθορισμό γενικών απαιτήσεων και κατά πόσον λαμβάνουν υπόψη τις συγκεκριμένες προβλεπόμενες χρήσεις των προϊόντων. Όπου κρίθηκε σκόπιμο, η μελέτη εξέτασε επίσης τον τρόπο με τον οποίο έχουν προσδιοριστεί οι κίνδυνοι για τους καταναλωτές, τους εργαζομένους και το περιβάλλον στο πλαίσιο των συστημάτων αυτών και ποιες ουσίες, καθώς και ποια σενάρια κινδύνου έχουν επιλεγεί.

Δόθηκε έμφαση στα δημόσια και ιδιωτικά συστήματα όπως:

- στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή στις διοικητικές πρακτικές, που απαιτούν την αξιολόγηση και/ή τη δήλωση της περιεκτικότητας σε επικίνδυνες ουσίες, ιδίως όσον αφορά τα δομικά προϊόντα (π.χ. οδηγία για το πόσιμο νερό ή τεχνικές οδηγίες για τις «πράσινες» δημόσιες συμβάσεις)·
- στην εθνική ή περιφερειακή νομοθεσία ή στις διοικητικές πρακτικές των κρατών μελών,

που απαιτούν την αξιολόγηση και/ή τη δήλωση της περιεκτικότητας σε επικίνδυνες ουσίες, ιδίως όσον αφορά τα δομικά προϊόντα·

- στα δημόσια και ιδιωτικά συστήματα που χρησιμοποιούνται επί του παρόντος στις χώρες αυτές και για τα δομικά προϊόντα σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο (π.χ. Blauer Engel, Nordic Swan).

Η εκπομπή επικίνδυνων ουσιών από τα δομικά προϊόντα δεν αποτέλεσε αντικείμενο της εν λόγω μελέτης. Όπως εξηγείται στα προηγούμενα κεφάλαια της παρούσας έκθεσης, η εν λόγω πτυχή καλύπτεται από τις ευρωπαϊκές εργασίες τυποποίησης εντός αυτού του πεδίου και θα λαμβάνεται υπόψη στο πλαίσιο των υποχρεώσεων για τη δήλωση επιδόσεων.

Κατά την εξέταση των καθαρά σχετικών με την περιεκτικότητα συστημάτων, ο ανάδοχος εξέτασε τον τρόπο με τον οποίο προσδιορίζεται η περιεκτικότητα σε επικίνδυνες ουσίες (π.χ. δήλωση του κατασκευαστή, έλεγχος από τρίτους, χρήση συγκεκριμένων ετικετών). Η έκθεση εξέτασε επίσης ποια δομικά προϊόντα καλύπτονται πράγματι από τα συστήματα αυτά: Πόσο σημαντική ήταν η προβλεπόμενη χρήση αυτών των προϊόντων εντός ενός κτιρίου (έργα πολιτικού μηχανικού) κατά τον καθορισμό των απαιτήσεων και την επιλογή των ουσιών που πρέπει να δηλώνονται; Σε περίπτωση χρήσης μεθόδων δοκιμής, ποιες μέθοδοι χρησιμοποιήθηκαν (π.χ. μέθοδοι στα πλαίσια διεθνών προτύπων (πρότυπα ISO), ευρωπαϊκών προτύπων (πρότυπα EN) ή εθνικών προτύπων, δοκιμές που έχουν αναπτυχθεί από τους παρόχους συστημάτων); Πόσο συχνά υποβάλλονται τα προϊόντα σε δοκιμές στο πλαίσιο αυτών των συστημάτων; Με ποιον τρόπο επιλέγονται οι οργανισμοί δοκιμών ή πιστοποίησης (εξειδικεύονται στα δομικά προϊόντα ή γενικά σε ένα ευρύτερο φάσμα προϊόντων); Ποια μέτρα έχουν ληφθεί προκειμένου να διασφαλιστεί η ουδέτερη και αξιόπιστη αξιολόγηση των προϊόντων;

Σε ένα γενικότερο πλαίσιο, η μελέτη εξέτασε την ποσότητα και την ποιότητα των πληροφοριών που παρέχονται στους μεταγενέστερους χρήστες:

- Δόθηκε σ' αυτούς ο πλήρης κατάλογος των ουσιών μαζί με τη δήλωση του προϊόντος; Οι πληροφορίες ήταν ολοκληρωμένες;
- Ποιος ανέλαβε την τελική ευθύνη για την ορθή δήλωση;
- Προσδιορίστηκε ένας σαφής και μετρήσιμος στόχος (π.χ. μείωση των ουσιών που χρησιμοποιούνται στα προϊόντα, λιγότερες περιπτώσεις ασθενειών που οφείλονται στις επιπτώσεις των επικίνδυνων ουσιών που περιέχονται στα δομικά προϊόντα);
- Με ποιον τρόπο έχουν τεθεί αυτοί οι στόχοι;
- Πόσο συχνά έχουν αξιολογηθεί;

Η τελική έκθεση της μελέτης είναι διαθέσιμη για το κοινό στον δικτυακό τόπο:

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/construction/studies/index_en.htm

5.2 Πορίσματα της μελέτης

5.2.1 Συστήματα με κριτήρια περιεκτικότητας για τα δομικά προϊόντα

Η μελέτη εστιάστηκε στα συστήματα που έχουν μόνο κριτήρια περιεκτικότητας. Ωστόσο, λόγω του προσδιορισμού μόνο ενός συστήματος που εστιάζεται αποκλειστικά στην περιεκτικότητα των προϊόντων, η μελέτη εξέτασε επίσης διττά συστήματα, δηλαδή εκείνα των οποίων οι προσεγγίσεις βασίζονται τόσο στην περιεκτικότητα όσο και στις εκπομπές.

Βάσει των ανωτέρω, προσδιορίστηκαν 30 συστήματα τα οποία φαίνεται ότι α) έχουν θεσπίσει ειδικές απαιτήσεις για τα δομικά προϊόντα και β) εξετάζουν την περιεκτικότητα του προϊόντος.

Τα συστήματα αυτά παρατίθενται στον κατωτέρω πίνακα. Τα συστήματα που έχουν μόνο κριτήρια εκπομπών και τα συστήματα που δεν έχουν θεσπίσει ειδικά κριτήρια για τα δομικά προϊόντα δεν καλύφθηκαν από την τελική έκθεση της μελέτης.

Συστήματα που εξετάστηκαν στη μελέτη	
AENOR Medioambiente	Milieukeur
Architettura Naturale (ANAB)	Natureplus
Association of Environmentally Friendly Carpets (GUT)	NF Environment
Austrian Institute for Health and Ecological Building (IBO)	Nordic Swan
BASTA	Sundahus miljödata
Blue Angel	Μέθοδος περιβαλλοντικής εκτίμησης BRE (BREEAM)
BRE Global	DGNB System
Byggarubedömningen (BVB)	Eco Green Building
Cradle to Cradle	Ευρωπαϊκό οικολογικό σήμα
DGNB Navigator	Οικολογικό σήμα (εθνικό) Αυστρία
Συμβούλιο Ecoecycle – Δήλωση δομικού προϊόντος (BPD3)	El Distintiu (οικολογικό σήμα Καταλωνίας)
Eco-Institut Label	Οικολογικό σήμα (εθνικό) Κροατία
ECOpduct	Οικολογικό σήμα (εθνικό) Τσεχική Δημοκρατία
EMICODE	Οικολογικό σήμα (εθνικό) Ουγγαρία
GISCODE	Οικολογικό σήμα (εθνικό) Σλοβακία

Τα 30 συστήματα που προσδιορίστηκαν είναι πολύ διαφορετικά μεταξύ τους όσον αφορά τους στόχους, το πεδίο εφαρμογής, τα κριτήρια και τις διαδικασίες.

5.2.2 Στόχοι των συστημάτων

Οι στόχοι της συντριπτικής πλειονότητας των προσδιορισθέντων συστημάτων είναι ευρύτεροι από την εστίαση αποκλειστικά στην υγεία των εργαζομένων του κατασκευαστικού τομέα και των χρηστών των δομικών προϊόντων. Τα περισσότερα συστήματα βασίζονται στην εξέταση ποικίλων παραγόντων. Επιπλέον, ορισμένα συστήματα είναι μεμονωμένα εργαλεία, ενώ άλλα συμπληρώνουν συστήματα που πιστοποιούν ολόκληρα κτίρια. Μια άλλη βασική διαφορά έγκειται στο κοινό στο οποίο απευθύνονται τα 30 συστήματα, δηλαδή κατά πόσον αυτά απευθύνονται σε επαγγελματίες, καταναλωτές ή αμφότερος. Σε κάποιον βαθμό, οι διαφορές στους στόχους εξηγούν τις διαφορετικές προσεγγίσεις που ακολουθούν τα διάφορα συστήματα και σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να αντιπροσωπεύουν τη συμπερίληψη κριτηρίων σχετικών με την περιεκτικότητα.

5.2.3 Γεωγραφική κάλυψη

Τα περισσότερα συστήματα χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο στο κράτος μέλος της

καταγωγής τους και σε μικρότερο βαθμό σε άλλες χώρες. Το ευρύτερα εφαρμοζόμενο σύστημα είναι το Blue Angel, το οποίο χρησιμοποιείται σε 21 ευρωπαϊκές χώρες. Αυτή η γεωγραφική εξάπλωση μπορεί να είναι αποτέλεσμα εσκεμμένης επέκτασης σε άλλες αγορές, αλλά μπορεί επίσης να συμβαίνει αυθόρμητα όταν τα συστήματα επεκτείνονται με ανεξέλεγκτο τρόπο, λόγω της ζήτησης εκ μέρους των αγοραστών δομικών προϊόντων. Σχεδόν το ήμισυ των συστημάτων προέρχονται από δύο χώρες (Γερμανία και Σουηδία), πράγμα που αντικατοπτρίζει πιθανώς ένα υψηλό επίπεδο ευαισθητοποίησης όσον αφορά την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον.

5.2.4 Κάλυψη προϊόντων

Μόνο ένα σύστημα (IBO) πιστοποιεί αποκλειστικά δομικά προϊόντα. Το εύρος των προϊόντων που πιστοποιούνται από τα υπόλοιπα συστήματα είναι μεταβλητό, μολονότι προσδιορίστηκαν ορισμένα γενικά πρότυπα. Συγκρίνοντας το σχετικό ποσοστό των δομικών προϊόντων που πιστοποιούνται μέσω συστημάτων, τα συστήματα αυτά χρησιμοποιούνται κυρίως από επαγγελματίες, που τείνουν να πιστοποιούν ένα υψηλότερο ποσοστό δομικών προϊόντων.

Το ποσοστό των δομικών προϊόντων που πιστοποιείται από οικολογικά σήματα είναι πολύ χαμηλότερο. Το γεγονός αυτό δεν εκπλήσσει, δεδομένου ότι ο γενικός στόχος των συστημάτων αυτών είναι η προώθηση των προϊόντων που έχουν λιγότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον σε σχέση με τα ισοδύναμα προϊόντα. Ως αποτέλεσμα αυτού του ευρέος πεδίου εφαρμογής, τα προϊόντα που πιστοποιούνται υπό αυτά τα συστήματα περιλαμβάνουν από τόνερ και κασέτες μελάνης μέχρι ξύλινες επενδύσεις δαπέδου. Το ευρύ αυτό φάσμα προϊόντων εξηγεί τον λόγο για τον οποίο τα κριτήρια αυτών των συστημάτων αφορούν συγκεκριμένα προϊόντα.

Τα δομικά προϊόντα που είναι πιθανότερο να πιστοποιηθούν από ένα σύστημα είναι η επένδυση δαπέδου, η μόνωση, το σκυρόδεμα, τα κονιάματα και τα ενέματα. Η επένδυση δαπέδου είναι ίσως το πιθανότερο προϊόν προς πιστοποίηση, δεδομένου ότι τα εν λόγω προϊόντα μπορούν να διατίθενται στο εμπόριο από διάφορα συστήματα που απευθύνονται τόσο σε επαγγελματίες όσο και καταναλωτές.

5.2.5 Εξεταζόμενες ουσίες

Η μεγάλη πλειονότητα των συστημάτων προσδιορίζουν ποιες ουσίες είναι περιορισμένης χρήσης, ενώ κάποια αναφέρονται στην ευρωπαϊκή νομοθεσία [συχνότερα στον κανονισμό REACH ή στην οδηγία περί επικίνδυνων ουσιών αριθ. 67/548/ΕΟΚ¹⁷ ή στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008¹⁸ για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία ουσιών και μειγμάτων] ή σε εθνικούς κανονισμούς. Ορισμένες ουσίες φαίνεται να αποτελούν δημοφιλή στόχο για πολλά συστήματα. Για παράδειγμα, περιλαμβάνουν τις ουσίες που ταξινομούνται ως καρκινογόνες, μεταλλαξιογόνες ή τοξικές για την αναπαραγωγή, έμμονοι οργανικοί ρύποι, βαρέα μέταλλα και φθαλικές ενώσεις.

¹⁷ Οδηγία αριθ. 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1967, περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν στην ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικινδύνων ουσιών (ΕΕ 196 της 16.8.1967, σ. 1). Πρόκειται να καταργηθεί έως την 1η Ιουνίου 2015 με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008.

¹⁸ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1).

5.2.6 Κριτήρια/Διαδικασίες αξιολόγησης

Πέντε συστήματα που αποτέλεσαν αντικείμενο περιπτωσιολογικών μελετών στηρίζονται σε διαφορετικές προσεγγίσεις για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης, αντανακλώντας διαφορές ως προς τους στόχους και τις λειτουργίες τους. Σε γενικές γραμμές, οι πιθανές προσεγγίσεις όσον αφορά την αξιολόγηση των κριτηρίων για τα συστήματα πιστοποίησης και σήμανσης περιλαμβάνουν:

- την πλήρη ή μερική αυτοπιστοποίηση από τον κατασκευαστή·
- την εξέταση των εγγράφων που παρέχονται από τον κατασκευαστή, συμπεριλαμβανομένων των εντύπων των αιτήσεων και των δελτίων δεδομένων ασφαλείας από τον διοργανωτή του συστήματος· αυτό μπορεί να συνεπάγεται την αίτηση παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών από τον κατασκευαστή και ενδέχεται να απαιτείται η δοκιμή των προϊόντων από τον κατασκευαστή· και
- δοκιμές που διενεργούνται από ανεξάρτητο φορέα.

Ορισμένα συστήματα βασίζονται στην αυτοπιστοποίηση από τον κατασκευαστή, ενώ άλλα απαιτούν την δοκιμή των προϊόντων για τα οποία υποβάλλεται αίτηση πιστοποίησης. Επιπλέον, η διαδικασία έγκρισης για ορισμένα συστήματα συνεπάγεται την επιθεώρηση της μονάδας παραγωγής. Γενικότερα, είναι σαφές ότι ορισμένα συστήματα χρησιμοποιούν μία μόνο από τις ανωτέρω προσεγγίσεις και πολλά βασίζονται σε έναν συνδυασμό διαφόρων μεθόδων και διαδικασιών αξιολόγησης (π.χ. στο πρώτο στάδιο, η αξιολόγηση μπορεί να περιλαμβάνει την εξέταση των εγγράφων που παρέχονται από τον κατασκευαστή, ακολουθούμενο από ανεξάρτητες δοκιμές προκειμένου να προσδιοριστεί η συμμόρφωση με ορισμένα κριτήρια).

5.2.7 Τρόποι κοινοποίησης της «συμμόρφωσης»

Έχουν προσδιοριστεί δύο κύριες μέθοδοι. Η πρώτη (που χρησιμοποιείται από το 75 % των συστημάτων) είναι η χρήση ενός λογότυπου ή ετικέτας αναρτημένης πάνω στο προϊόν, στη συσκευασία, στα συνοδευτικά έγγραφα ή στο προωθητικό υλικό. Δεύτερον, το 64 % των συστημάτων δημοσιεύει έναν κατάλογο των πιστοποιημένων προϊόντων μέσω διαδικτύου.

5.2.8 Εμβέλεια της εφαρμογής των συστημάτων

Τα διάφορα συστήματα έχουν εφαρμοστεί σε διαφορετικό βαθμό. Το BASTA (σύστημα βάσει της περιεκτικότητας) καλύπτει σήμερα περίπου 80.000 προϊόντα, ενώ άλλα συστήματα έχουν εφαρμοστεί σε λίγα μόνο δομικά προϊόντα. Σε μεγάλο βαθμό αυτό μπορεί να οφείλεται στις διαφορετικές προσεγγίσεις στην καταχώριση του προϊόντος και στον χρόνο ύπαρξης του συστήματος (π.χ. το BASTA βασίζεται στην αυτοπιστοποίηση από τον κατασκευαστή και υφίσταται από το 2007).

5.2.9 Εθνική και ενωσιακή νομοθεσία

Η μελέτη προσδιόρισε λίγα μόνο παραδείγματα εθνικών νομοθετικών διατάξεων που εστιάζονται κυρίως στην περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε δυνητικά επικίνδυνες ουσίες. Εφαρμόστηκε μια μικτή προσέγγιση, στις περιπτώσεις όπου υφίσταται τέτοια νομοθεσία: επιβολή ορίων στις εκπομπές για μερικές ουσίες ή ομάδες ουσιών· σε άλλες, υπέρβαση μιας ορισμένης ανώτατης τιμής της περιεκτικότητας του προϊόντος σε ουσίες. Το σημαντικότερο είναι ίσως η απαίτηση επισήμανσης για τα δομικά προϊόντα που είναι ταυτόχρονα και ουσίες και μείγματα σύμφωνα με τον κανονισμό CLP¹⁸.

Όσον αφορά την κάλυψη των προϊόντων, ορισμένες νομοθετικές διατάξεις εστιάζουν σε μεμονωμένα δομικά προϊόντα, ενώ άλλες καλύπτουν ένα φάσμα δομικών προϊόντων.

Ως προς τον προσδιορισμό των ουσιών που υπόκεινται σε ρυθμίσεις, οι διατάξεις αναφέρονται είτε σε ομάδες ουσιών είτε σε συγκεκριμένες ουσίες. Τα μέτρα που θεσπίζονται βάσει των διατάξεων μπορούν επίσης να ποικίλλουν, καθώς κάποιες νομοθετικές διατάξεις περιορίζουν ορισμένες κατονομαζόμενες ουσίες, ενώ άλλες απαιτούν τη δήλωση των εν λόγω ουσιών.

5.2.10 Προσέγγιση βασισμένη στην περιεκτικότητα - συζήτηση

Εκτός από τις νομοθετικές διατάξεις, η μελέτη προσδιόρισε 30 συστήματα πιστοποίησης και επισήμανσης που καλύπτουν τα δομικά προϊόντα και έχουν, μεταξύ άλλων, κριτήρια βασισμένα στην περιεκτικότητα. Ωστόσο, μόνο ένα σύστημα στηρίζεται αποκλειστικά στις σχετικές με την περιεκτικότητα απαιτήσεις (BASTA) για όλους τους συνδυασμούς προϊόντων/ουσιών, καθώς πιθανότατα οι δοκιμές εκπομπών μπορεί να είναι περίπλοκες και δαπανηρές και απαιτούν τις εκτιμήσεις εξωτερικών εμπειρογνομώνων.

Η σημασία της αξιολόγησης των εκπομπών από τα προϊόντα είναι μάλλον γενικά αναγνωρισμένη και ορισμένοι από τους ερωτηθέντες ενδιαφερόμενους επισήμαναν ότι, ακόμη και για την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση, οι υφιστάμενες δοκιμές απόπλυσης μπορεί να είναι πιο αξιόπιστες από τις συγκεντρωμένες πληροφορίες που βασίζονται στην περιεκτικότητα.

Ωστόσο, η παροχή πληροφοριών σχετικά με την περιεκτικότητα των προϊόντων σε ουσίες είναι επίσης ένα σημαντικό χαρακτηριστικό της εφαρμογής της εθνικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας της ΕΕ, ιδίως όταν πρόκειται για απαγορεύσεις και για την παρουσία ουσιών που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία (SVHC). Ενώ η υποστήριξη των στόχων της ΕΕ σχετικά με το υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος είναι πολύ σημαντική, το περιορισμένο πεδίο εφαρμογής του CPR δεν αποτελεί όχημα για τη συστηματική παροχή πληροφοριών σχετικά με την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε ουσίες. Ωστόσο, οι εν λόγω πληροφορίες θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν, παραδείγματος χάρι μέσω των ενημερωμένων επιλογών των καταναλωτών, στην περαιτέρω προώθηση της ανάπτυξης και της χρήσης δομικών προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον ή της βιώσιμης χρήσης των πόρων, μεταξύ άλλων μέσω της ανακύκλωσης και της επαναχρησιμοποίησης. Η μελέτη δεν προσπάθησε να αναπτύξει ένα δικό της σύστημα ή να αξιολογήσει το κόστος και τα οφέλη της επέκτασης των ισχυουσών υποχρεώσεων μέσω ενός εκ των εν λόγω συστημάτων.

5.2.11. Ο αντίκτυπος στους κατασκευαστές, ιδιαίτερα στις MME

Η διαβούλευση των κατασκευαστών των δομικών προϊόντων μέσω του διαδικτυακού ερωτηματολογίου και κατά τη συζήτηση των πορισμάτων της μελέτης κατέστησε εμφανές ότι οι κατασκευαστές θεωρούν πως κάθε επέκταση των υποχρεώσεών τους όσον αφορά τη διαβίβαση πληροφοριών σχετικά με τις επικίνδυνες ουσίες στους φορείς που δραστηριοποιούνται στα επόμενα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού θα αποτελούσε αδικαιολόγητη επιβάρυνση, ιδίως για τις MME.

6. Συμπεράσματα

Οι υφιστάμενες εναρμονισμένες τεχνικές προδιαγραφές για τα δομικά προϊόντα καλύπτουν όλες τις πτυχές των επιδόσεων των προϊόντων σε σχέση με τις κανονιστικές διατάξεις που αφορούν τις επικίνδυνες ουσίες και που εφαρμόζονται σήμερα σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η εργασία τυποποίησης στο πλαίσιο της εντολής M/366 για την κατάρτιση ευρωπαϊκών

μεθόδων αξιολόγησης καλύπτει επίσης τις σχετικές εθνικές ή ευρωπαϊκές κανονιστικές διατάξεις σχετικά με την περιεκτικότητα. Οι φορείς τυποποίησης (CEN) αναμένεται να εισαγάγουν σύντομα τις εν λόγω μεθόδους αξιολόγησης σε εναρμονισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα και οι φορείς ευρωπαϊκών οργανισμών τεχνικής αξιολόγησης (EOTA) θα τις χρησιμοποιήσουν επίσης και στα ευρωπαϊκά έγγραφα αξιολόγησης (EEA).

Ως εκ τούτου, ο κατασκευαστής εξουσιοδοτείται να ενημερώσει μέσω της DoP για τις απαιτούμενες επιδόσεις του προϊόντος και, κατά περίπτωση, για την περιεκτικότητά του σε επικίνδυνες ουσίες. Αυτό εξασφαλίζει την πρόσβαση όλων των μεταγενέστερων χρηστών στις πληροφορίες που αφορούν το προϊόν. Ο κατασκευαστής υποχρεούται από τον CPR να παρέχει μαζί με τη DoP τις πληροφορίες που απαιτούνται από το άρθρο 31 (δελτίο δεδομένων ασφαλείας για προϊόντα που είναι αυτές καθαυτές επικίνδυνες¹⁹ ουσίες ή μείγματα) ή από το άρθρο 33 (επαρκείς πληροφορίες έτσι ώστε να επιτραπεί η ασφαλής χρήση, οι οποίες περιλαμβάνουν τουλάχιστον την ονομασία της ουσίας, όταν το προϊόν περιέχει μια SVHC σε συγκέντρωση που υπερβαίνει το 0,1 % κατά βάρος) του κανονισμού REACH.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 5 του CPR, οι εν λόγω πληροφορίες πρέπει να παρέχονται μαζί με τη DoP. Οι πληροφορίες αυτές (δελτία δεδομένων ασφαλείας για τις επικίνδυνες ουσίες ή πληροφορίες σχετικά με τις επικίνδυνες ουσίες που περιέχονται στο δομικό προϊόν) ως εκ τούτου συνοδεύουν το δομικό προϊόν σε όλα τα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού, έως τον τελικό χρήστη (εργολήπτης, εργαζόμενος και καταναλωτής).

Οι πληροφορίες σχετικά με τον κανονισμό REACH που ενδεχομένως πρέπει να παρέχει ο κατασκευαστής λαμβάνουν υπόψη την προστασία των χρηστών, των εργαζομένων και των καταναλωτών. Κάθε μελλοντική ένταξη νέων ουσιών στον κανονισμό REACH σημαίνει αυτόματα και την υποχρέωση των κατασκευαστών των δομικών προϊόντων να κοινοποιούν τις σχετικές πληροφορίες, συμβαδίζοντας επομένως με την επιστημονική πρόοδο.

Με ανάλογο τρόπο, η εντολή M/366 και η επακόλουθη ανάπτυξη των προτύπων που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη δήλωση των επιδόσεων του δομικού προϊόντος θα ακολουθούν κάθε εξέλιξη στον τομέα σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο.

Έχοντας υπόψη τον περιορισμό των παρεχόμενων πληροφοριών σε αυτές που ορίζουν τα άρθρα 31 και 33 του κανονισμού REACH, καθώς και την απουσία ρητής εθνικής ή ενωσιακής νομοθεσίας που να απαιτεί την κάλυψη των πρόσθετων πληροφοριών βάσει της DoP, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το CPR δεν αποτελούν, προς το παρόν, όχημα παροχής πληροφοριών στους χρήστες σχετικά με την περιεκτικότητα όλων των δομικών προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, επειδή ένα δελτίο δεδομένων ασφαλείας παρέχεται μόνο μαζί με μια DoP, όταν αυτό απαιτείται από τον κανονισμό REACH.

Η DoP, η οποία προσκομίζεται μαζί με τις πληροφορίες που απορρέουν από τον κανονισμό REACH, όπως προβλέπεται από το άρθρο 6 παράγραφος 5 του CPR, μπορεί να αποτελέσει ένα χρήσιμο μέσο επίτευξης, παραδείγματος χάρι μέσω των ενημερωμένων επιλογών των χρηστών και των καταναλωτών, των στόχων του υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας του ανθρώπου και του περιβάλλοντος, καθώς και της βιώσιμης χρήσης των πόρων, μεταξύ άλλων μέσω της ανακύκλωσης και της επαναχρησιμοποίησης.

Η ανεξάρτητη μελέτη σχετικά με τις ειδικές ανάγκες ενημέρωσης όσον αφορά την

¹⁹ Για το λεπτομερές πεδίο εφαρμογής του άρθρου 31 του κανονισμού REACH, βλ. κεφάλαιο 3 ανωτέρω.

περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε ουσίες προσδιόρισε ορισμένα συστήματα και νομοθετικές διατάξεις που χρησιμοποιούν πληροφορίες σχετικά με την περιεκτικότητα των προϊόντων σε ουσίες. Τα περισσότερα από τα εν λόγω συστήματα θα εφαρμόσουν μια συνδυαστική προσέγγιση περιεκτικότητας/εκπομπών, με ιδιαίτερη έμφαση στις εκπομπές από τα δομικά προϊόντα. Καθώς η μελέτη ουσιαστικά αποτελεί μόνο μια έρευνα και συγκέντρωση των σχετικών συστημάτων, δεν προσδιορίστηκαν ούτε αξιολογήθηκαν μεμονωμένα συστήματα ή διατάξεις συστημάτων, οι οποίες θα συνιστούσαν επέκταση της τρέχουσας υποχρέωσης σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 5. Η έλλειψη παροχής λεπτομερών πληροφοριών από τα συστήματα που αξιολογήθηκαν, δεν επιτρέπει την εξαγωγή ακριβέστερων συμπερασμάτων όσον αφορά την περιεκτικότητα σε ουσίες (πέραν των SVHC).

Οι κατασκευαστές των δομικών προϊόντων και ιδίως οι MME που συμμετείχαν στη μελέτη, αντιθέτως, θεωρούν ότι κάθε επέκταση των τρεχουσών υποχρεώσεων ενημέρωσης θα αποτελέσει σημαντική και αδικαιολόγητη επιβάρυνση.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι, για τους σκοπούς της εδραίωσης της εσωτερικής αγοράς των δομικών προϊόντων στο πλαίσιο της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 305/2011, οι ειδικές ανάγκες ενημέρωσης όσον αφορά την περιεκτικότητα των δομικών προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, καλύπτονται επαρκώς από τις τρέχουσες διατάξεις του CPR, και ιδίως από το άρθρο 4 σε συνδυασμό με το άρθρο 6 παράγραφος 5. Ωστόσο, η ανάγκη περαιτέρω επιλογών ενημέρωσης των τελικών χρηστών για την παρουσία ουσιών σε δομικά προϊόντα, με σκοπό τη διασφάλιση ενός υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων που χρησιμοποιούν δομικά προϊόντα καθώς και των χρηστών των δομικών κατασκευών, συμπεριλαμβανομένων και των δραστηριοτήτων όσον αφορά τις απαιτήσεις ανακύκλωσης και/ή επαναχρησιμοποίησης τμημάτων ή υλικών, θα πρέπει να αξιολογηθεί περαιτέρω και, εάν κριθεί σκόπιμο, να εξεταστεί στο πλαίσιο των σχετικών μέσων που διαθέτει η ενωσιακή νομοθεσία.

Θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι τα ανωτέρω συμπεράσματα σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 305/2011 δεν προδικάζουν τη δυνατότητα της Επιτροπής, έχοντας υπόψη τις διατάξεις της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πλην του άρθρου 114, να αναλαμβάνει, κατά περίπτωση, τις κατάλληλες νομοθετικές πρωτοβουλίες.